

Tomasz Idzik

Inwentarz akt parafii Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Maryi Panny w Katowicach (1849-1944)

Śląskie Studia Historyczno-Teologiczne 33, 380-392

2000

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

KS. TOMASZ IDZIK

INWENTARZ AKT PARAFII NIEPOKALANEGO POCZĘCIA NAJSWIĘTSZEJ MARYI PANNY W KATOWICACH (1849–1944)

„Archiwa kościelne, przechowując dokumentację dotyczącą osób i wydarzeń, kultywują pamięć o życiu Kościoła i ukazują sens Tradycji. Pozwalają one zrekonstruować dzieje ewangelizacji i wtajemniczenia w życie chrześcijańskie, ukazują przejawy życia religijnego i miłosierdzia chrześcijańskiego. Zgromadzone w archiwach źródła historyczne dają Kościołowi świadomość ciągłości¹”. Słowa te odnoszą się zarówno do archiwów kurialnych, jak i parafialnych. Jednakże te ostatnie nie zawsze są odpowiednio skatalogowane i przechowywane. Przez to są albo niedostępne, albo wiele ciekawych materiałów ginie w masie nieznanymi dokumentów. Nie zawsze jest to wynikiem zaniedbania, co raczej brakiem odpowiedniego systemu klasyfikacji posiadanych zbiorów archiwalnych. W ten sposób praca historyka w archiwum parafialnym posiada znamiona pracy archeologa.

Na terenie diecezji wrocławskiej i wywodzącej się z niej diecezji katowickiej archiwum parafialne zawsze było odbiciem kancelarii i duszpasterstwa. Oprócz ksiąg metrykalnych w każdym archiwum parafialnym zachowały się dokumenty dotyczące powstawania danej parafii i budowy kościoła, korespondencji z różnymi władzami, a przede wszystkim dokumenty ilustrujące działalność duszpasterską parafii. Stopień dostępu do tych akt uwarunkowany jest odpowiednią ich klasyfikacją.

Prezentowany poniżej inwentarz zespołu akt parafii Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Maryi Panny w Katowicach jest doskonałą ilustracją tych słów. Kościół mariacki był pierwszą świątynią parafialną w Katowicach. Z czasem parafia stała się matką wszystkich katowickich kościołów. W 1926 r. jej proboszczem został ks. dr Emil Szramek. Obarczony rozlicznymi obowiązkami w strukturach tworzącej się na Śląsku polskiej administracji kościelnej, jak również podejmując intensywną działalność naukową², nowy proboszcz parafii Mariackiej, aby sprostać kolejnemu zadaniu, musiał posiadać sprawny aparat administracji parafią- dobrze zorganizowaną kancelarię i archiwum parafialne. Dlatego w 1927 r. podjął trud uporządkowania całego zespołu akt według nowego klucza³. Obejmuje on dokumenty od erekcji parafii do roku 1944.

¹ List okólny Papieskiej Komisji ds. Dziedzictwa Kulturowego Kościoła z dnia 7 lutego 1997 r. na temat pastoralnej funkcji archiwów kościelnych (streszczenie bpa J. Śrutwy), „Wiadomości Diecezjalne” (Katowice) 1998, nr 3, s. 90.

² Szerzej patrz: *Victor - qui Victima. Ksiądz Emil Szramek (1887-1942)*, Katowice 1996.

³ Archiwum Parafii Niepokalanego Poczęcia NMP w Katowicach, „Kancelaria ks. E. Szramka”, Stary klucz do akt, O – 6.

W trakcie porządkowania nie dokonano żadnych zmian w oryginalnym ułożeniu i klasyfikacji akt. Kancelaria obejmuje 16 tematycznie ułożonych podzbiorów opartych na kluczu literowo-cyfrowym. Każda kolejna litera oznacza rodzaj podejmowanej tematyki, natomiast cyfra oznacza ułożenie na półce. Wypustki z oznaczeniem cyfrowo-literowym znacznie ułatwiają orientację.

Kancelarię tworzą jednostki w postaci równego formatu dokumentów zszytych w papierowych okładzinach formatu 44/25 cm. Są to zarówno maszynopisy jak i rękopisy, druki oraz wycinki z gazet. Od strony technicznej, archiwum zachowane jest w miarę dobrze. W zależności od gatunku papieru archiwalia z różnym skutkiem pokonały próbę czasu. Żadna jednostka nie wykazuje nadmiernego zniszczenia. Niepokojącym jednakże faktem jest zbyt narażenie całego zbioru na działanie kurzu.

SZCZEGÓŁOWY WYKAZ AKT

A – HISTORIA

1. Sygn. A - 2, Wydzielenie nowej parafii św. św. Piotra i Pawła i dalsze (1849–1940), język - polski, niemiecki, rps, mps
2. Sygn. A - 3, Dziesięciny, etc. (1860–1876), język niemiecki, rps, mps
3. Sygn. A - 4, Wizytacje kościelne (1861–1920), język niemiecki, rps, mps
4. Sygn. A - 5, Wizytacje kościelne (1927-1944), język polski, niemiecki, rps, mps
5. Sygn. A - 6, Wybory polityczne 1886-1890 (1886-1890), język niemiecki, rps, mps [Obszerna prasówka z tego okresu]
6. Sygn. A - 7, Parafia podczas wojny (1914-1918), język niemiecki, rps, mps [Numery Sontags blatt der Mariengemeinde in Kattowitz 1917/1919]
7. Sygn. A - 8, Teka ks. prał. Schmidta oraz jubileusze 25 i 50 lecia parafii (1860–1926), język niemiecki, rps, mps
8. Sygn. A - 9, Teka ks. prob. Kubiny (1917-1931), język polski, niemiecki, włoski, rps, mps, [„Kilka luźnych uwag w sprawie erekcji biskupstwa na Śląsku” oraz sprawozdania z uwagami NRL]

B – AKTA BUDOWLANE

9. Sygn. B - 1, Budowa kościoła tymczasowego (1858-1860), język niemiecki, rps
10. Sygn. B - 2, Budowa kościoła NMP (1859–1894), język niemiecki, rps
11. Sygn. B - 3, Budowa kościoła św. św. Piotra i Pawła (1890-1904), język niemiecki, rps
12. Sygn. B - 4, Budowa organistówki (1875–1894), język niemiecki, rps
13. Sygn. B - 5, Kanalizacja probostwa i organistówki (1887-1907), język niemiecki, rps
14. Sygn. B - 6, Ubezpieczenie od ognia (1891-1923), język polski, niemiecki, rps, mps
15. Sygn. B - 7, Budowa i utrzymanie organów, język polski, niemiecki, rps, mps
16. Sygn. B - 8, Dzwony i zegar kościelny, język polski, niemiecki, rps, mps
17. Sygn. B - 9, Budowa szopy karawanowej (1875–1894), język niemiecki, mps
18. Sygn. B - 10, Budowa hali cementarnej przy ul. Francuskiej (1880-1908), język niemiecki, rps, mps [Zawiera plany]
19. Sygn. B - 11, Figura MB Bolesnej - Pieta (1898), język niemiecki, łaciński, rps [Zawiera rysunek i plan figury]
20. Sygn. B - 12, Reparacja oraz malowanie kościoła, wieży probostwa i organistówki (1879-1887), język polski, niemiecki, rps, mps
21. Sygn. B - 13, Budowa domu związkowego, język polski, niemiecki, rps, mps [Pełna dokumentacja budowy. Twarda wiązana teczka 44/28 cm]
22. Sygn. B - 14, Reparacja kościoła, probostwa, organistówki i domu związkowego (1925–1945), język polski, mps [Zawiera plany]
23. Sygn. B - 15, Oświetlenie elektryczne domu związkowego, język polski, niemiecki, rps, mps
24. Sygn. B - 16, Ruch domu związkowego (1878-1946), język polski, niemiecki, rps, mps

25. Sygn. B - 17, Opłaty kanałowe, język polski, niemiecki, rps, mps
26. Sygn. B - 18, Budowa płotów (plac kościelny i cmentarz) (1879-1939), język polski, niemiecki, rps, mps
27. Sygn. B - 19, Szopa karawanowa (1898–1926), język polski, niemiecki, rps, mps
28. Sygn. B - 20, Ozdoba kościoła i obrazy (1932–1949), język polski, mps [Liczone plany]
29. Sygn. B - 21, Wentylacja kościoła (1932-1949), język polski, niemiecki, rps, mps, druk [Pełna dokumentacja. Praca: E. Zieliński, *Ruch ciepła w kościołach ogrzewanych okresowo. Referat na I - szym zjeździe ogrzewników polskich*, Warszawa 1936]
30. Sygn. B - 22, Tynkowanie kościoła (1928-1939), język polski, rps, mps

C-AKTA GRUNTOWE

31. Sygn. C - 1, Akta gruntowe generalne (1869-1939), język polski, niemiecki, rps, mps
32. Sygn. C - 2, Plac kościelny oraz inne grunta kościelne (1865-1914), język niemiecki, rps, mps
33. Sygn. C - 3, Sprzedaż majątku kościelnego (1899-1927), język niemiecki, rps, mps
34. Sygn. C - 4, Kupno placu pod budowę kościoła św.św. Piotra i Pawła (1889–1905), język niemiecki, rps, mps
35. Sygn. C - 5, Odstąpienie gruntu miastu na rozszerzenie ulic (1907-1946), język polski, niemiecki, rps, mps
36. Sygn. C - 6, Stary cmentarz na Załężu (1868-1919), język niemiecki, rps, mps
37. Sygn. C - 7, Drugi cmentarz przy ul. Francuskiej (1882–1942), język polski, niemiecki, rps, mps
38. Sygn. C - 8, Trzeci cmentarz na przy ul. Sienkiewicza (1892-1935), język polski, niemiecki, rps, mps
39. Sygn. C - 9, Zarząd cmentarzy (1895–1944), język polski, niemiecki, rps, mps

D - ROZPORZĄDZENIA WŁADZY DUCHOWEJ, LISTY PASTERSKIE I OKÓLNIKI KSIĘŻY BISKUPÓW

40. Sygn. D - 1, Rozporządzenia kurii wrocławskiej (1847–1864)*, język niemiecki, druki
41. Sygn. D - 2, Rozporządzenia kurii wrocławskiej (1864–1873), język niemiecki, druki
42. Sygn. D - 3, Rozporządzenia kurii wrocławskiej (1874–1894), język niemiecki, druki
43. Sygn. D - 4, Rozporządzenia kurii wrocławskiej (1894–1904), język niemiecki, druki
44. Sygn. D - 5, Rozporządzenia kurii wrocławskiej (1905–1910), język niemiecki, druki
45. Sygn. D - 6, Rozporządzenia kurii wrocławskiej (1911–1914), język niemiecki, druki
46. Sygn. D - 7, Rozporządzenia kurii wrocławskiej (1915–1918), język niemiecki, druki
47. Sygn. D - 8, Rozporządzenia kurii wrocławskiej (1919–1922), język niemiecki, druki
48. Sygn. D - 9, Cyrkularze kurii wrocławskiej (1861–1914), język niemiecki, druki
49. Sygn. D - 10, Listy pasterskie w j. polskim (1862–1916), język polski, druki [Moc krzyża i nauki krzyża w czasie wojny. List pasterski Adolfa Bertrama z 2 lutego 1916]
50. Sygn. D - 11, Listy pasterskie w j. niemieckim (1853–1916), język niemiecki, druki
51. Sygn. D - 12, Rozporządzenia władzy duchowej (1922–1944), język polski, niemiecki, druki
52. Sygn. D - 13, Listy pasterskie (1922–1944), język polski, niemiecki, druki

---

* Jak już zaznaczono, w trakcie porządkowania archiwum nie dokonano żadnych zmian w oryginalnym ułożeniu i klasyfikacji akt.

E – PERSONEL KOŚCIELNY

53. Sygn. E - 1, Rendant oraz kolegium kościelne (1860–1864), język niemiecki, vps, mps
54. Sygn. E - 2, Stróż nocny (1895-1917), język polski, niemiecki, rps, mps
55. Sygn. E - 3, Sprawa poborów ks. Kuli (1876–1884), język niemiecki, rps
56. Sygn. E - 4, Obsadzenie probostwa - inwentarz (1883–1944), język polski, niemiecki, rps, mps
57. Sygn. E - 5, Księża wikarzy (1864-1944), język polski, niemiecki, łaciński, rps, mps
58. Sygn. E - 6, Organista (1861-1944), język polski, niemiecki, rps, mps
59. Sygn. E - 7, Kościelny (1870-1944), język polski, niemiecki, rps, mps
60. Sygn. E - 8, Dzwonnik (1876–1944), język polski, niemiecki, rps
61. Sygn. E- 9, Grabarz (1879-1944), język polski, niemiecki, rps, mps
62. Sygn. E - 10, Ubezpieczenie urzędników kościelnych (1891–1944), język polski, niemiecki, rps, mps
63. Sygn. E - 11, Kontrakty z urzędnikami kościelnymi i budowniczymi (1865-1924), język polski, niemiecki, rps, mps

F – KORPORACJE PARAFIALNE

64. Sygn. F - 1, Prawa proboszcza wobec zarządu kościelnego (1875-1878), język niemiecki, rps
65. Sygn. F - 2, Protokoły wyborcze zarządu kościelnego (1878–1914), język polski, niemiecki, rps, mps
66. Sygn. F - 3, Protokoły posiedzeń zarządu kościelnego oraz ogłoszenie wyborów (1879-1914), język niemiecki, rps
67. Sygn. F - 4, Korespondencja zarządu kościelnego z różnymi władzami (1875–1915), język niemiecki, rps, mps

68. Sygn. F - 5, Zastępstwo gminne - protokoły wybory, korespondencja (1859–1905), język niemiecki, rps
69. Sygn. F - 6, Zarząd kościelny (1877–1944), język niemiecki, rps
70. Sygn. F - 7, Związek zarządów kościelnych (1908–1943), język niemiecki, rps

GI – BRACTWA KOŚCIELNE

71. Sygn. G - I - 1, Bractwo Różańca Świętego (1915-1944), język polski, niemiecki, rps, mps
72. Sygn. G - I - 2, Bractwo III Zakonu św. Franciszka (1897–1939), język polski, niemiecki, rps, mps [Sprawozdania roczne]
73. Sygn. G - I - 3, Bractwo MB Pocieszenia (1927-1936), język polski, łaciński, rps, mps
74. Sygn. G - I - 4, Bractwo MB Szkaplerznej < karmelitańskie > (1907–1938), język polski, niemiecki, rps, mps
75. Sygn. G - I - 5, Bractwo Najświętszego Sakramentu Ołtarza i Straży honorowej NSPJ (1906–1936), język polski, niemiecki, rps, mps
76. Sygn. G - I - 6, Matki Chrześcijańskie (1869-1938), język polski, niemiecki, rps, mps
77. Sygn. G - I - 7, Kongregacja Mariańska (1897-1934), język polski, niemiecki, rps, mps
78. Sygn. G - I - 8, Chór kościelny polski (1928-1933), język polski, rps, mps [Statut związku chórów kościelnych diecezji katowickiej]
79. Sygn. G - I - 9, Chór kościelny niemiecki (1926–1941), język polski, niemiecki, rps, mps [Okolicznościowy album z okazji 50-lecia chóru]
80. Sygn. G - I - 10, Papieskie Dzieło Rozkrzewiania Wiary (1917-1939), język niemiecki, mps
81. Sygn. G - I - 11, Stowarzyszenie Dzieciństwa Jezusowego (1928–1937), język polski, niemiecki, mps
82. Sygn. G - I - 12, Dzieło Miłosierdzia (1936–1938), język polski, łaciński, niemiecki, mps

G II - STOWARZYSZENIA - ZWIĄZKI

83. Sygn. G - II - 1, Związek Katolickich Robotników (1890–1932), język polski, niemiecki, rps, mps
84. Sygn. G - II - 2, Związek Katolickich Kupców (1910–1911), język niemiecki, mps
85. Sygn. G - II - 3, Kasyno Katolickie (1869-1883), język polski, niemiecki, rps, mps [Kulturkampf]
86. Sygn. G - II - 4, Stowarzyszenie Abstynentów (1901-1936), język niemiecki, mps
87. Sygn. G - II - 5, Stowarzyszenie Pań i Urzędniczek i Kongregacja Mariańska (1929–1937), język polski, rps, mps
88. Sygn. G - II - 6, Stowarzyszenie Młodzieży (1917-1933), język polski, niemiecki, rps, mps [Okolicznościowy album]
89. Sygn. G - II - 7, Związek Pogrzebowy (1892-1929), język polski, niemiecki, rps, mps [Statuty]
90. Sygn. G - II - 8, Towarzystwa różne (1928-1936), język polski, niemiecki, rps, mps
91. Sygn. G - II - 9, Stowarzyszenie św. Zyty (1931–1945), język polski, mps
92. Sygn. G - II - 10, Stowarzyszenie Czeladników (1934-1938), język polski, rps
93. Sygn. G - II - 11, Stowarzyszenie Akcji Katolickiej - okólniki, sprawozdania (1931-1939), język polski, mps
94. Sygn. G - II - 12, Stowarzyszenie Młodzieży Męskiej - sprawozdania (1932–1939), język polski, mps

H – AKTA RACHUNKOWE

95. Sygn. H - 1, Kasa budowy kościoła NMP
96. Sygn. H - 2, Roczne zamknięcie rachunku (1861–1878), język niemiecki, rps
97. Sygn. H - 3, Roczne zamknięcie rachunku (1879-1903), język niemiecki, rps

98. Sygn. H - 4, Roczne zamknięcie rachunku (1904–1911), język niemiecki, rps
99. Sygn. H - 5, Roczne zamknięcie rachunku (1912–1917)
100. Sygn. H - 6, Roczne zamknięcie rachunku (1918–1921), język niemiecki, rps
101. Sygn. H - 7, Preliminarze rachunkowe (1874–1920), język polski, niemiecki, rps
102. Sygn. H - 8, Monita rachunkowe (1871–1898), język niemiecki, rps, mps
103. Sygn. H - 9, Diversa rachunkowe (1861–1911), język niemiecki, rps
104. Sygn. H - 10, Rachunki Związku Zarządów Kościelnych (1912–1920), język polski, niemiecki, rps
105. Sygn. H - 11, Fundusz na erekcję nowych probostw (1905–1911), język niemiecki, rps
106. Sygn. H - 12, Podatki kościelne (1870–1940), język polski, niemiecki, rps, mps
107. Sygn. H - 13, Reklamacje od podatku kościelnego oraz odmowa zapłaty (1871–1939), język polski, niemiecki, rps, mps
108. Sygn. H - 14, Papiery wartościowe (1915–1940), język polski, niemiecki, rps, mps

I – AKTA FUNDACYJNE

109. Sygn. I - 1, Dokumenta fundacyjne i legaty (1861–1916), język niemiecki, rps
110. Sygn. I – 2, Zarząd fundacyjny (1868–1893), język niemiecki, rps
111. Sygn. I – 3, Roczne zamknięcie rachunków Kasy Fundacyjnej (1863–1897), język niemiecki, rps

J – OPIEKA NAD MŁODZIEŻĄ

112. Sygn. J - 1, Legitymacja dzieci nieślubnych - zmiana nazwisk (1869–1912), język niemiecki, rps, mps
113. Sygn. J - 2, Legitymacja dzieci nieślubnych - zmiana nazwisk (1913–1945), język polski, niemiecki, rps, mps

114. Sygn. J - 3, Sprawy opiekuńcze (1873–1893), język polski, niemiecki, rps
115. Sygn. J - 4, Sprawy opiekuńcze (1894–1896), język niemiecki, rps
116. Sygn. J - 5, Sprawy opiekuńcze (1918–1938), język polski, niemiecki, rps, mps
117. Sygn. J - 6, Sprawy sierocze (1896–1937), język polski, niemiecki, rps, mps
118. Sygn. J - 7, Wychowanie przymusowe młodzieży (1887–1900), język niemiecki, rps
119. Sygn. J - 8, Wychowanie przymusowe młodzieży (1901-1917), język polski, niemiecki, rps, mps
120. Sygn. J - 9, Kary dla przestępców młodocianych (1890-1898), język niemiecki, rps
121. Sygn. J - 10, Kary dla przestępców młodocianych (1899-1905), język niemiecki, rps
122. Sygn. J - 11, Sierociniec bezwyznaniowy (1881-1896), język niemiecki, rps, [Kulturkampf]
123. Sygn. J - 12, Wychowanie przymusowe (1910-1941), język polski, niemiecki, rps, mps
124. Sygn. J - 13, Kary dla młodocianych (1915-1938), język polski, niemiecki, rps, mps
125. Sygn. J - 14, Darowanie kar młodocianym (1913-1925), język polski, niemiecki, rps, mps

K – AKTA METRYKALNE

126. Sygn. K- 1, Statystyka kościelna (1870–1927), język polski, niemiecki, rps, mps
127. Sygn. K - 2, Nawrócenia do Kościoła (1872-1917), język niemiecki, łaciński, rps, mps
128. Sygn. K - 3, Nawrócenia do Kościoła (1918–1944), język polski, niemiecki, łaciński, rps, mps
129. Sygn. K - 4, Wystąpienia z Kościoła (1875–1915), język niemiecki, łaciński, rps

130. Sygn. K - 5, Wystąpienia z Kościoła (1916-1944), język polski, niemiecki, łaciński, rps, mps
131. Sygn. K - 6, Protokoły dotyczące Chrztu św. (1923-1944), język polski, niemiecki, łaciński, rps, mps

L - PASTORALIA

132. Sygn. L - 1, Duszpasterstwo więźniów (1882-1912), język niemiecki, rps
133. Sygn. L - 2, Duszpasterstwo w wojsku (1893-1913), język niemiecki, rps, mps
134. Sygn. L - 3, Procesje i pielgrzymki (1875-1927), język polski, niemiecki, rps, mps [Kulturkampf]
135. Sygn. L - 4, Podarunki na złote gody weselne (1867-1915), język niemiecki, rps
136. Sygn. L - 5, Sekty - Parafia starokatolicka (1871-1876), język niemiecki, rps, mps
137. Sygn. L - 6, Caritas (1913-1925), język polski, niemiecki, rps, mps
138. Sygn. L - 7, Caritas (1925-1944), język polski, niemiecki, rps, mps
139. Sygn. L - 8, Próby pogodzenia i naprawienia małżeństw (1914-1944), język polski, niemiecki, rps, mps
140. Sygn. L - 9, Patronat - opieka nad zwolnionymi więźniami (1901-1932), język polski, niemiecki, rps, mps
141. Sygn. L - 10, Duszpasterstwo w szpitalu Spółki Brackiej (1895-1939), język polski, niemiecki, rps, mps
142. Sygn. L - 11, Święcenie dni świętych (1892-1940), język polski, niemiecki, rps, mps
143. Sygn. L - 12, Facultas binandi (1881-1944), język polski, niemiecki, łaciński, rps, mps
144. Sygn. L - 13, Misje, rekolekcje (1907-1937), język polski, niemiecki, rps, mps
145. Sygn. L - 14, Tow. Świętego Wincentego à Paulo (1917-1944), język polski, niemiecki, rps, mps

146. Sygn. L - 15, Misja dworcowa (1912-1938), język polski, niemiecki, rps, mps [Opieka kobiet i dziewcząt podróżujących]
147. Sygn. L - 16, Szpital Elżbietanek (1884-1942), język polski, niemiecki, rps, mps
148. Sygn. L - 17, Walka z nierządem (1913-1937), język polski, niemiecki, rps, mps
149. Sygn. L - 18, Sekciarstwo (1925-1939), język polski, niemiecki, rps, mps, [Starokatolicy]
150. Sygn. L - 19, Zakład Sióstr NMP, ul. Graniczna (1934-1942), język polski, niemiecki, rps, mps
151. Sygn. L - 20, Powołania duchowne i zakonne (1927-1939), język polski, niemiecki, rps, mps

M – AKTA MATRYMONIALNE

152. Sygn. M - 1, Dyspensy od przeszkód małżeńskich (1902-1917), język polski, niemiecki, łaciński, rps, mps
153. Sygn. M - 2, Dyspensy od przeszkód małżeńskich (1918-1935), język polski, niemiecki, łaciński, rps, mps
154. Sygn. M - 3, Dyspensy od przeszkód małżeńskich (1936-1944), język polski, niemiecki, łaciński, rps, mps
155. Sygn. M - 4, Rozwody cywilne lub wnioski o rozwód (1865-1919), język niemiecki, rps
156. Sygn. M - 5, Rozwody cywilne lub wnioski o rozwód (1921-1941), język polski, niemiecki, rps, mps
157. Sygn. M - 6, Kościelne unieważnienie małżeństw i separacje (1918-1938), język polski, niemiecki, łaciński, rps, mps

N – AKTA SZKOLNE

158. Sygn. N - 1, Nauka religii w szkołach (1862-1891), język niemiecki, rps, [Cyrkularze]

159. Sygn. N - 2, Nauka religii w szkole realnej (1898–1927), język polski, niemiecki, rps, mps
160. Sygn. N - 3, Nauka religii w liceum (1874-1925), język polski, niemiecki, rps, mps
161. Sygn. N - 4, Nauka religii w żeńskim seminarium nauczycielskim (1902–1916), język niemiecki, rps
162. Sygn. N - 5, Nauka religii w zakładzie psychiatrycznym (1894-1904), język niemiecki, rps
163. Sygn. N - 6, Deputacja szkolna (1908-1914), język niemiecki, rps
164. Sygn. N - 7, Nauka religii w szkołach średnich i ludowych (1869–1940), język polski, niemiecki, rps, mps
165. Sygn. N - 8, Nauka religii w szkołach doksztalających (1897-1930), język polski, niemiecki, rps, mps

O – DIVERSA

166. Sygn. O – 1, Korespondencja parafialna różnej treści (1868-1888), język niemiecki, rps
167. Sygn. O – 2, Korespondencja parafialna różnej treści (1889-1906), język niemiecki, rps, mps
168. Sygn. O – 3, Korespondencja parafialna różnej treści (1906-1924), język polski, niemiecki, rps, mps
169. Sygn. O – 4, Varia (1887–1919), język polski, niemiecki, rps, mps
170. Sygn. O – 5, Publiczna poradnia prawnicza (1912-1913), język niemiecki, rps, mps
171. Sygn. O – 6, Stary klucz akt (1927), język polski, rps
172. Sygn. O - 7 , O.P.L.G. (1937-1945), język polski, niemiecki, rps, mps [Sprawy przeciwnotnicze i obrony przeciwgazowej]